

ปัจจัยที่มีส่งผลกระทบต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

Factors Affecting Anxiety in Studying Education Administration Major of
Students of Nakhon Sawan Rajabhat University

ฐิตินันท์ ดั่งสุวรรณ¹ ทีปพิพัฒน์ สันตะวัน² และสายทิพย์ ยะฟู³
Thitinan Doungsuwan, Theeppipat Santawan and Sathit Yafu

Received: March 24, 2022

Revised: May 18, 2022

Accepted: May 18, 2022

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษา และ 3) เปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากร จำนวน 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบการทดสอบสมมุติฐาน t-test และ F-test (One-way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.27$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการทำวิทยานิพนธ์, การค้นคว้าอิสระ ($\mu = 4.00$) รองลงมา คือ ด้านหมวดวิชา (ภาคบังคับ) ($\mu = 3.20$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ วิชาเฉพาะด้าน (วิชาเลือก) ($\mu = 2.97$) 2) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.15$) ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ปัจจัยทางกายภาพ ($\mu = 3.16$) รองลงมา คือ ด้านการสนับสนุนด้านการเรียนการสอนของครอบครัว ($\mu = 3.15$) และปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ($\mu = 3.14$) และ 3) ผลการเปรียบเทียบ

¹⁻³ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์; Nakhonsawan Rajabhat University

Corresponding author, e-mail: thitinan.d@sru.ac.th, Tel. 062-9185453

ความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า อายุ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและรายด้าน ส่วนด้านเพศและประสบการณ์ ในการทำงาน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ด้านเพศ ปัจจัยส่วนตัวมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียน, สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of anxiety in studying Educational Administration major of Nakhon Sawan Rajabhat University students; 2) to study the factors affecting the anxiety in studying Educational Administration major; and 3) to compare the difference of factors affecting anxiety in studying Educational Administration major classified by gender, age and work experience. A quantitative research methodology was used to collect data from a population of 118 people. The instrument used in the research was a 5-level estimation scale questionnaire with a confidence value of .98. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, t-test and F-test (One-way ANOVA). The results of the research showed that 1) the level of anxiety in studying education administration major, overall was at moderate level ($\mu = 3.27$). The aspect with the highest mean was thesis work, independent research ($\mu=4.00$), followed by the subject area (compulsory) ($\mu = 3.20$), and the aspect with the least mean was specialized subjects (electives) ($\mu = 2.97$); 2) factors affecting the anxiety in studying education administration major, overall was at a moderate level ($\mu=3.15$). The factors with the highest mean were physical factors ($\mu=3.16$), followed by family teaching support ($\mu=3.15$) and factors that the lowest mean were personal factors ($\mu = 3.14$); and 3). The results of comparison of the difference of factors affecting anxiety in studying education administration major classified by sex, age, work experience found that age had a statistically significant difference at the .05 level, both overall and in each aspect. As for gender and work experience, the overall was not different. In terms of gender, personal factors were significantly different at the .05 level.

Keywords: Factors Affecting Learning Anxiety, Educational Administration Major, Nakhon Sawan Rajabhat University

บทนำ

สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ในการจัดการศึกษาในระดับสูงที่สังคมมอบหมายให้ทำหน้าที่พัฒนาความเจริญงอกงามทางสติปัญญาและความคิดเพื่อความก้าวหน้าทางด้านวิชาการ มุ่งสร้างสรรค์กำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง เพื่อพัฒนาประเทศและมุ่งพัฒนาคนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติ จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่กล่าวถึง การเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2559)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นซึ่งมีปรัชญาว่าเป็นสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีพันธกิจสำคัญที่เป็นอัตลักษณ์ประการหนึ่ง คือ การผลิตพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาภายใต้ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ การสร้างโอกาสทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ขยายบริการและให้โอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง การเข้าถึงความรู้และผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ปลูกจิตสำนึกค่านิยมและคุณค่าความเป็นไทย พัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งส่งเสริมสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีอยู่ในท้องถิ่น ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์จึงจำเป็นต้องสร้างและพัฒนานักบริหารการศึกษาที่มีความรอบรู้ รู้ลึกโดยใช้องค์ความรู้ทางการบริหารการศึกษาและการวิจัยเป็นฐานเพื่อเป็นกำลังหลักในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในท้องถิ่นที่มีความสามารถในการแข่งขันอันจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ คณะครุศาสตร์, 2558)

จากนโยบายการปฏิรูปการศึกษานับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมาได้มุ่งเน้นให้สถานศึกษามีความเป็นนิติบุคคลเพื่อให้สามารถบริหารและจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและยังให้ความสำคัญกับการปฏิรูประบบบริหารงานบุคลากร โดยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษาต้องมีใบประกอบวิชาชีพ อาทิ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ ครูสภาซึ่งเป็นองค์กรวิชาชีพครูได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพด้านความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและศึกษานิเทศก์ ไว้ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีมาตรฐานความรู้ในเรื่องหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา นโยบายและการวางแผนการศึกษา การบริหารด้านวิชาการ ด้านธุรการการเงิน พัสดุและอาคารสถานที่ บริหารงานบุคคล บริหารกิจการนักเรียน การประกันคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา

การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิจัยทางการศึกษา คุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้บริหารการศึกษา ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาบัณฑิตศึกษา และการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (Research Based Learning) เพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการศึกษาค้นคว้าและการวิจัยที่จำเป็นในระหว่างเรียนตามหลักสูตรและการนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพในฐานะนักบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ได้ริเริ่มโครงการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2538 โดยมุ่งหวังให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และนำความรู้ที่ได้ไปสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้กับหน่วยงานของตนและสังคม โดยการจัดการศึกษาในปี พ.ศ. 2541 ได้เปิดสอนหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาต่าง ๆ ได้เข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และจัดการศึกษาติดต่อกันมาจนถึงปีการศึกษา 2563 โดยมุ่งมั่นในการผลิตและพัฒนานักบริหารการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญ มีบุคลิกลักษณะเพียบพร้อมด้วยคุณธรรม และมีความรู้เป็นเลิศ ด้านการศึกษา สามารถทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการบริหาร การศึกษา พัฒนาการศึกษาในยุคเปลี่ยนแปลงที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและ สอดคล้องกับศักยภาพของชุมชน

จากรายงานการรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา วิชาการบริหารการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า สามารถรับนักศึกษาได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ทุกปี โดยมีนักศึกษาเข้ารายงานตัวเพื่อศึกษาต่อหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ครบตามจำนวน แต่เมื่อจัดการเรียนการสอนไปได้ระยะหนึ่งจะมีนักศึกษาส่วนหนึ่งไม่ เข้าเรียนในภาคเรียนถัดไปซึ่งอาจเกิดจากความวิตกกังวลในการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ หรือ ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน รวมทั้งปัญหาในการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมห้องและอาจารย์ ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ ผลกระทบที่เกิดจากความวิตกกังวล คือ 1) ด้านวิชาการ ผู้เรียนมักมีผล การเรียนที่ค่อนข้างต่ำ 2) ด้านความรู้ ผู้เรียนมักจะมีปัญหาเกี่ยวกับระบบการรับสารหรือรับ ข้อมูลใหม่ 3) ด้านสังคม เช่น บรรยากาศ ที่เต็มไปด้วยการแข่งขันภายในห้องเรียนส่งผลให้ ผู้เรียนพยายามหลีกเลี่ยงการสื่อสาร กลายเป็นคนเงียบขรึม และ 4) ส่วนบุคคล เช่น ผู้เรียนมี ปัญหาในการโต้ตอบไม่สามารถควบคุมตนเองได้ จากปัญหาดังกล่าวทำให้อาจารย์ผู้สอนติดต่อกับ นักศึกษาได้ยาก และนักศึกษาเองก็ไม่มาขึ้นใบลาออก จึงไม่สามารถเรียกผู้ติดสารองมาแทนได้ ทำให้นักศึกษาบางห้องไม่ครบตามจำนวนที่กำหนด จึงมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนและการ ดำเนินการด้านต่าง ๆ (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ คณะครุศาสตร์, 2563)

จากสาเหตุและผลกระทบต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ด้วยเหตุที่ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลอาจมีความแตกต่างกันไป ดังนั้นการวิจัยเรื่องนี้จึงจัดทำขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการ

ป้องกันและแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ในสาขาวิชาการบริหาร การศึกษาสืบต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหาร การศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อวิตกกังวลในการเรียน สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาระดับความวิตกกังวลและปัจจัยที่มีส่งผลต่อความวิตก กังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยกำหนดขั้นตอนการวิจัยไว้ดังนี้

ประชากร คือ ครู และนักการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 118 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามศึกษาระดับความวิตกกังวลและปัจจัยที่ ส่งผลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของ ข้อคำถามแต่ละข้อว่าวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ตามเกณฑ์การพิจารณาของพิชญ์ พงศ์ ศรี (2553) นำข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 0.50 ขึ้นไปมาใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล ทดลองใช้ (Try Out) กับครูและนักวิชาการ ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร จำนวน 30 คน จากนั้น นำไปหาคุณภาพเครื่องมือโดยหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ตาม วิธีการของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .98 แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และประสบการณ์ใน การทำงาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความวิตก กังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรี สะอาด, 2554)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยจำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน ได้แก่ t-test, F-test

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่มีส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียน สาขาวิชาการบริหาร การศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีระดับความวิตกกังวลสูงสุด คือ ด้านการทำวิทยานิพนธ์, การค้นคว้าอิสระ ด้านที่มีระดับความวิตกกังวลรองลงมา คือ ด้านหมวดวิชา (ภาคบังคับ) ด้านที่มีระดับความวิตกกังวลต่ำสุด คือ วิชาเฉพาะด้าน (วิชาเลือก) เมื่อพิจารณาระดับความกังวลเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 หมวดวิชาสัมพันธ์ ข้อที่มีระดับความวิตกกังวลสูงสุด ได้แก่ รู้สึกกังวลกับการสอบเกรงว่าจะทำข้อสอบได้ไม่ดี รองลงมา คือ รู้สึกกังวลกับเนื้อหาวิชาที่ค่อนข้างจะยากทำให้เรียนไม่เข้าใจ ส่วนข้อที่มีระดับความวิตกกังวลต่ำสุด คือ รู้สึกกังวลว่าจะไม่ได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนรุ่นพี่รุ่นน้องในการทำงานร่วมกัน

1.2 หมวดวิชาภาค (บังคับ) ข้อที่มีระดับความวิตกกังวลสูงสุด ได้แก่ รู้สึกกังวลใจว่าจะทำงานส่งไม่ทันเนื่องจากมีหลายวิชา รองลงมา คือ รู้สึกกังวลกับจำนวนชิ้นงานที่แต่ละรายวิชามอบหมาย ส่วนข้อที่มีระดับความวิตกกังวลต่ำสุด คือ รู้สึกกังวลที่ไม่สามารถถามอาจารย์ผู้สอนได้เมื่อเกิดข้อสงสัยจากการเรียนออนไลน์

1.3 วิชาเสริม English ข้อที่มีระดับความวิตกกังวลสูงสุด ได้แก่ รู้สึกกังวลไม่มั่นใจในความรู้ในภาษาอังกฤษของตนเอง รองลงมา คือ รู้สึกกังวลจะทำข้อสอบวิชาภาษาอังกฤษไม่ได้ สอบไม่ผ่าน ข้อที่มีระดับความวิตกกังวลต่ำสุด คือ รู้สึกกังวลว่าเพื่อนคนอื่น ๆ ในห้องจะมีทักษะด้านภาษาอังกฤษดีกว่า

1.4 วิชาเฉพาะด้าน (เลือก) ข้อที่มีระดับความวิตกกังวลสูงสุด ได้แก่ รู้สึกกังวลกับบทบาทคณะกรรมการในการจัดสัมมนาเกรงจะดำเนินการได้ไม่ดี รองลงมา คือ รู้สึกกังวลในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เนื่องจากการสัมมนาเน้นการปฏิบัติ ข้อที่มีระดับความวิตกกังวลต่ำสุด คือ รู้สึกกังวลในการอภิปรายกลุ่มร่วมกันไม่กล้าแสดงความคิดเห็น

1.5 วิทยานิพนธ์, การค้นคว้าอิสระ (งานวิจัย) ข้อที่มีระดับความวิตกกังวลสูงสุด ได้แก่ รู้สึกกังวลในความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำงานวิจัยของตน รองลงมา คือ รู้สึกกังวลกับการหาแหล่งตีพิมพ์/เผยแพร่บทความวิจัย ข้อที่มีระดับความวิตกกังวลต่ำสุด คือ รู้สึกกังวลในการกำหนดหัวข้อวิจัยให้สอดคล้องกับสาขาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัย พบว่า

2.1 ปัจจัยด้านส่วนตัวที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาสูงสุด ได้แก่ ในการเรียนนักศึกษาจะนำอุปกรณ์การเรียน เอกสาร ตำรา มาเรียนครบทุกครั้ง รองลงมา คือ นักศึกษาจะมีความกระตือรือร้นในการเรียนและการทำงานอยู่เสมอ และต่ำสุด คือ ถ้านักศึกษาไม่ค่อยสนใจในกิจกรรมที่อาจารย์ผู้สอนมอบหมายให้นักศึกษาทำเสมอ แนวทางในการสร้างแรงจูงใจในการเรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ควรเร่งดำเนินการจัดหาเอกสาร ตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนเข้าห้องสมุดและจัดเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้าได้อย่างพอเพียง

2.2 ปัจจัยด้านการสนับสนุนด้านการเรียนของครอบครัวที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาของนักศึกษาสูงสุด ได้แก่ นักศึกษาจะพยายามให้สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดไว้เพื่อให้ครอบครัวภาคภูมิใจ รองลงมา คือ เมื่อใกล้สอบครอบครัวให้กำลังใจในการอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบเสมอ และต่ำสุด คือ ครอบครัวของนักศึกษามักตำหนิต่อว่าเมื่อนักศึกษามีผลการเรียนไม่ดี แนวทางในการดำเนินการ ก่อนเปิดเรียนเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาได้ทราบระยะเวลาในการเรียนและการทำวิทยานิพนธ์เพื่อให้จบตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

2.3 ปัจจัยด้านกายภาพที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาของนักศึกษาสูงสุด ได้แก่ นักศึกษาให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มกับเพื่อน ๆ เป็นอย่างดี รองลงมา คือ อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในเวลาเรียนเสมอ และต่ำสุด คือ นักศึกษาจะไม่พอใจเมื่อเพื่อนแสดงความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษา แนวทางในการจัดการเรียนการสอนใช้กระบวนการกลุ่มให้นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาของนักศึกษา จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า อายุ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและรายด้านสำหรับด้านเพศและประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านเพศกับปัจจัยส่วนตัวมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงต้องมีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับความรู้ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้หากนักศึกษารู้ความสามารถของตนเองจะทำให้รู้ข้อดีข้อด้อยของตนเองหากมีปัญหาเกิดขึ้นนักศึกษสามารถรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นระบบทำให้นักศึกษสามารถทำวิทยานิพนธ์ได้สำเร็จโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทุกคนมีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรจึงทำให้นักศึกษาเกิดความมั่นใจและพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับรายงานผลการดำเนินการหลักสูตร (มคอ.7) ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (2563) ที่พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจอาจารย์ทุกด้านมีความพอใจระดับมาก จึงส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.1 หมวดวิชาสัมพันธ์ ข้อที่มีระดับความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาของนักศึกษาสูงสุด ได้แก่ รู้สึกกังวลกับการสอบเกรงว่าจะทำข้อสอบได้ไม่ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในหมวดวิชาสัมพันธ์มีความเชื่อมโยงกับหลักสูตรในสาขาวิชาอื่น ๆ ที่มีความหลากหลายจึงจำเป็นต้องร่วมมือกับหลักสูตรต่าง ๆ ในการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน ออกแบบการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ทักษะการศึกษาค้นคว้าและการวิจัย และการนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพในฐานะนักบริหาร การศึกษา สอดคล้องกับหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ คณะครุศาสตร์ (2558) ที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้บริหารการศึกษาให้มีความรู้ มีทักษะด้านปัญญา มีความสามารถในการริเริ่ม แสวงหาและสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่น่าไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาทักษะด้านปัญญาซึ่งนับว่ามีความสำคัญต่อวิชาชีพและอาชีพในอนาคตของนักศึกษา

1.2 หมวดวิชา (ภาคบังคับ) ระดับความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษานักศึกษาสูงสุด ได้แก่ รู้สึกกังวลใจว่าจะทำงานส่งไม่ทันเนื่องจากมีหลายวิชา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในหมวดวิชา (ภาคบังคับ) มีจำนวนรายวิชามาก และเนื้อหาเน้นการบริหาร นโยบายและการวางแผนในการบริหาร และภาวะผู้นำ ซึ่งนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของผู้บริหารการศึกษาที่ต้องเรียนรู้เพื่อนำหลักการและแนวคิดทฤษฎีในการบริหารไปประยุกต์ใช้ มีการมอบหมายงานเพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้า และเนื่องด้วยผู้เรียนต้องทำงานประจำควบคู่ไปกับการเรียน จึงมีเวลาสำหรับการทำงานในส่วนของการเรียนน้อย สอดคล้องกับผลการวิจัยของไพรัช วงศ์ศรีตระกูล (2554) พบว่า รู้สึกกังวลต่องานเมื่อทำไม่สำเร็จหรือส่งไม่ทันตามกำหนด มีความกังวลในระดับสูง

1.3 วิชา English ข้อที่มีระดับความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษานักศึกษาต่ำสุด ได้แก่ รู้สึกกังวลไม่มั่นใจในความรู้ในภาษาอังกฤษของตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนมีความกังวลที่เกิดจากตัวผู้เรียนเองมีความไม่พร้อม ผู้เรียนอาจมีความรู้พื้นฐานและทักษะด้านภาษาอังกฤษในการเรียนไม่แตกต่างกันมากนัก ยกเว้นผู้ที่เรียนจบสาขาภาษาอังกฤษอาจมีทักษะด้านภาษาอังกฤษดีกว่าแต่ก็มีจำนวนน้อย และถ้านักศึกษามีเวลาใน

การเตรียมความพร้อมก็น่าจะสามารถใช้ทักษะในการพูดได้ไม่แตกต่างกัน ระดับความกังวลของนักศึกษาจึงอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของเกศนีย์ มากช่วยและคณะ (2561) พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 วิชาวเฉพาะด้าน (เลือก) ข้อที่มีระดับความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษานักศึกษาสูงสุด ได้แก่ รู้สึกกังวลกับบทบาทคณะกรรมการในการจัดสัมมนาเกรงจะดำเนินการได้ไม่ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนรุ่นใหม่ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย ทำให้ขาดประสบการณ์และส่งผลต่อความไม่มั่นใจในบทบาทคณะกรรมการในการดำเนินงานการจัดสัมมนาซึ่งต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณในการสัมมนา สอดคล้องกับแนวคิดของฉิรดา เวชญาลักษณ์ (2551) ที่กล่าวว่า จรรยาบรรณของผู้จัดสัมมนา ต้องให้ความเอาใจใส่ สนใจการสัมมนาอย่างแท้จริง ใช้วาจาสุภาพ รักษาอารมณ์ให้มั่นคง ปฏิบัติตนต่อผู้เข้าร่วมสัมมนาด้วยความเคารพในสิทธิ์ศักดิ์ศรีของบุคคล ถ่ายทอดความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ มีน้ำใจ ตรงต่อเวลา การทำงานและสังคมให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.5 วิทยานิพนธ์, การค้นคว้าอิสระ (งานวิจัย) ข้อที่มีระดับความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษานักศึกษาสูงสุด ได้แก่ รู้สึกกังวลในความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำงานวิจัยของตน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษายังขาดประสบการณ์ในการทำวิจัยจึงยังไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาไปใช้ประโยชน์ต่อการทำงานวิจัยได้อย่างเต็มที่ เพราะงานวิจัยนับได้ว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุดสำหรับการจบการศึกษา การทำงานวิจัยจะพบปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินงานหลายประการ ถ้านักศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจและคำนึงถึงแต่ประเด็นปัญหาที่พบแต่ไม่คำนึงถึงวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น นักศึกษาจะไม่สามารถดำเนินงานวิจัยต่อไปได้ ดังนั้นความวิตกกังวลจึงเป็นแรงจูงใจที่กระตุ้นให้นักศึกษาจึงต้องตั้งเป้าหมายและส่งเสริมการเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้ดีขึ้น สอดคล้องผลการวิจัยของ เนาวรัตน์ เลิศมณีพงศ์ (2555) ที่กล่าวว่า นักศึกษามีความวิตกกังวล จะมีความพยายามในการรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นอาจจะลดความคิดและความพยายามที่ดีกว่าในการแก้ปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อให้บรรลุผลตามที่ตั้งใจและประสบความสำเร็จ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

2.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษานักศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารการศึกษประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ นักศึกษาต้องออกฝึกประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องแบ่งสรรเวลาให้เหมาะสมกับการเรียนและภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ขณะเดียวกันอาจารย์ผู้สอนซึ่งมีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญการสอนสามารถแก้ปัญหาในการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงส่งผลให้ความวิตกกังวลในการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของของระชานนท์ ทวีผล และประสพชัย พสุนนท (2558) พบว่า ปัจจัยภายนอกและปัจจัย

ภายในที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ปัจจัยด้านส่วนตัวที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาของนักศึกษาสูงสุด ได้แก่ ในการเรียนนักศึกษามักจะนำอุปกรณ์การเรียนเอกสาร ตำรามาเรียนครบทุกครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอุปกรณ์การเรียนของสถานศึกษาไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาในการจัดการเรียนการสอนได้ครบทุกคน เนื่องจากการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนรับผิดชอบในการศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ถ้ามีอุปกรณ์การเรียนพร้อมจะช่วยอำนวยความสะดวกในการศึกษาเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้น โดยเฉพาะการเรียนในสถานการณ์โควิด คอมพิวเตอร์มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของระชานนท์ ทวีผล และประสพชัย พสุนนท์ (2558) พบว่า ปัจจัยด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งแวดล้อมส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม มหาวิทยาลัยศิลปากรในระดับปานกลาง

2.3 ปัจจัยด้านการสนับสนุนด้านการเรียนของครอบครัวที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาของนักศึกษาต่ำสุด คือ ครอบครัวของนักศึกษามักกำหนดว่าเมื่อนักศึกษามีผลการเรียนไม่ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนได้รับการเอาใจใส่จากครอบครัว ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการทำกิจกรรมการเรียน สนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์การเรียน นักศึกษาจึงมีความพร้อมในการเรียน ทำให้มีความวิตกกังวลในด้านนี้น้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิธร รุ่งเรือง และคณะ (2561) พบว่า ผู้ปกครองให้ความสนใจซักถาม แนะนำให้ความช่วยเหลือผู้เรียน ให้ทุนทรัพย์ในการใช้จ่าย จัดหาอุปกรณ์การเรียน ให้คำชี้แนะ ทำให้ผู้เรียนมีความพร้อม มีสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครองจึงมีความวิตกกังวลในการเรียนต่ำ

2.4 ปัจจัยด้านกายภาพที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาของนักศึกษาสูงสุด ได้แก่ นักศึกษาให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มกับเพื่อนๆ เป็นอย่างดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจากสถานการณ์โควิด การจัดการเรียนการสอนก่อให้เกิดความกดดันต่อผู้เรียนโดยเฉพาะการทำงานกลุ่มร่วมกัน การแสวงหาความรู้ การสร้างองค์ความรู้ใหม่ มานำเสนอและอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ไม่สามารถทำได้ จึงยากต่อการทำงานกลุ่มร่วมกันซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพของงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิญญา อิงอาจ และคณะ (2563) พบว่า นักศึกษามีความวิตกกังวลสูงต่องานกลุ่มที่ได้รับมอบหมายในวิชาที่เรียนเพราะงานกลุ่มหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายในวิชาที่เรียนจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตามที่ได้รับมอบหมาย วิชาเรียนของนักศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นการทำงานกลุ่มที่นักศึกษาต้องมีการพบปะพูดคุยหารือกันในการทำงานแต่ด้วยสถานการณ์โควิดทำให้นักศึกษาไม่ได้พบกันจึงยากต่อการทำงานกลุ่มระหว่างกัน และยังมีความกังวลใจในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในกลุ่มเดียวกัน เมื่อการทำงานกลุ่มไม่ราบรื่นอาจส่งผลกระทบต่อคะแนนของวิชานั้น ๆ

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียน สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของนักศึกษา พบว่า อายุและเพศมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียน ของผู้เรียนในด้านปัจจัยส่วนตัว การสนับสนุนด้านการเรียนของครอบครัว และลักษณะทางกายภาพของผู้เรียนแตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของสุรางค์ ใศวัฒระกุล (2559) ที่กล่าวว่า งานพัฒนาการความต้องการและความสนใจในการเรียนของแต่ละช่วงวัยบางอย่างอาจไม่เหมาะสม ควรปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนเพื่อจะให้เป็นประโยชน์อย่างแท้จริงต่อผู้เรียน ส่วนด้านเพศกับปัจจัยส่วนตัวมีความแตกต่างกันอาจเป็นเพราะเพศหญิงและชายมีลักษณะแตกต่างกันทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาจึงส่งผลให้เกิดความวิตกกังวลแตกต่างกัน

องค์ความรู้ใหม่

นักศึกษามีความวิตกกังวลสูงในการทำวิทยานิพนธ์ กังวลในความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการทำงานวิจัยของตนเอง การตอบข้อซักถามของคณะกรรมการปากเปล่า และการหาแหล่งตีพิมพ์/เผยแพร่บทความวิจัย จะเห็นได้ว่าความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์กัน คือเมื่อมีความกังวลด้านหนึ่ง ความกังวลก็จะส่งผลต่อด้านอื่น ๆ ด้วย อาจารย์ผู้สอน จึงควรตระหนักและให้ความสำคัญกับข้อค้นพบนี้ แนวทางเพื่อลดความวิตกกังวลและแก้ปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ควรมีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ 2 คน/นักศึกษา 1 คน และให้นักศึกษาเข้าร่วมสัมมนาวิชาการงานวิจัย โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมกันพิจารณาเค้าโครงงานวิจัยเพื่อให้นักศึกษาสามารถดำเนินงานวิจัยต่อไปได้ เมื่อมีการสอบวิจัย นักศึกษาสามารถเข้าไปเรียนรู้วิธีการสอบและการตอบปากเปล่า เพื่อการเตรียมความพร้อมในการขึ้นสอบวิจัย ซึ่งจะสามารถแก้ปัญหาความวิตกกังวลของนักศึกษาให้สำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่กำหนดได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบว่า นักศึกษามีความวิตกกังวลต่อการทำวิทยานิพนธ์สูง ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนและที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ควรสร้างเจตคติที่ดีต่อการทำวิทยานิพนธ์ ให้นักศึกษา มีการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน โดยวางแผนขั้นตอน ระยะเวลาที่จะใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถทำวิทยานิพนธ์สำเร็จตามที่กำหนดไว้ ให้นักศึกษามีการกำกับตนเองโดยรายงานความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์เป็นระยะ ๆ มีการให้คำปรึกษา คำแนะนำ สนับสนุนข้อมูลข่าวสาร เพื่อเป็นการลดความวิตกกังวลของนักศึกษา จะช่วยพัฒนา

นักศึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ได้มากขึ้น ถือได้ว่าเป็นการลดความสูญเสียทางการศึกษาด้านระยะเวลา งบประมาณ และภาระงานของอาจารย์ผู้สอนได้

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาสูงสุด คือ ปัจจัยทางกายภาพ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและนักศึกษามีความวิตกกังวลน้อยลง ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรมีการพัฒนาอาจารย์ผู้สอน ให้มีความรู้ความสามารถ ตลอดจนเทคนิคการใช้ การผลิตสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน อาจารย์ผู้สอนควรเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน แต่ละคนมอบหมายงานให้ผู้เรียนตามความถนัด ผู้เรียนจะเกิดความพึงพอใจในการทำงาน เรียนรู้ได้อย่างมีความสุข สิ่งสำคัญคือการสร้างขวัญกำลังใจ อาจารย์ผู้สอนและเพื่อน ๆ จึงต้องให้ความสำคัญกับความรู้อีกส่วนนี้ของสมาชิกกลุ่มทุกคน

3. จากผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียน พบว่า ปัจจัยส่วนตัวส่งผลต่อความวิตกกังวลของผู้เรียน ตาม อายุและเพศ ดังนั้น คณะและกรรมการบริหารหลักสูตร ควรดำเนินการตามนโยบาย ด้วยการพัฒนาผู้เรียนก่อนเรียนโดยการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ปรับตัวได้ รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงจะส่งผลให้ผู้เรียนที่มีอายุ และเพศที่แตกต่างกันมีความวิตกกังวลในการเรียนน้อยลง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. การศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ในรูปแบบของการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต ฯลฯ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียน ของนักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษาในเชิงลึก สามารถนำผลการศึกษามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงกลยุทธ์ ให้สามารถตอบสนองความต้องการในการเรียนได้

2. การศึกษาในครั้งต่อไปควรจะศึกษาขยายกลุ่มประชากร หรือ กลุ่มตัวอย่างให้กว้างขึ้น เช่น สํารวจทั้งมหาวิทยาลัยทุกคณะ หรือกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาในหัวเมืองใหญ่ ๆ หรือภาคต่าง ๆ ได้ผลการศึกษาครอบคลุมกลุ่มประชากร หรือกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นนักศึกษาปริญญาโท เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนากลยุทธ์การบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยตัวอื่น ๆ ที่มีผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนของประชากรและกลุ่มตัวอย่างในด้านต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น นำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงปัจจัยต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

เกศนีย์ มากช่วยและคณะ. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 3. ใน *การประชุมประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ ครั้งที่ 28 ประจำปี 2561*. (น. 350-357). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ คณะครุศาสตร์. (2558). *หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2558*. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ คณะครุศาสตร์. (2563). *รายงานผลการดำเนินการหลักสูตร (มคอ7) หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) ประจำปีการศึกษา 2563*. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2551). *คู่มือการปฏิบัติงานการดำเนินการจัดฝึกอบรม ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัดแพร่. แพร่: กรมพัฒนาฝีมือแรงงานกระทรวงแรงงาน*.
- เนาวรัตน์ เลิศมณีพงศ์. (2555). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองในการทำปริญญานิพนธ์ของ นิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (ปริญญานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น*.
- พิษณุ พองศรี. (2553). *การเขียนรายงานประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: เพชรรุ่ง การพิมพ์*.
- ไพรัช วงศ์ศรีตระกูล. (2554). *ปัจจัยทางการศึกษาที่มีผลต่อความเครียดและความวิตกกังวล ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธนบุรี. ใน การประชุมวิชาการ มสธ. วิจัย ประจำปี 2554. (น. 124-135). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.
- ระชานนท์ ทวีผล และประสพชัย พสุนนท. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของ นักศึกษสาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). คณะวิทยาการจัดการ: มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- ศศิธร รุ่งเรือง, ไพลิน พันธมิตร และทิพย์วรรณ ศิบุญนันท์. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราช ภัฏกำแพงเพชร. (น. 711-717). กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร*.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2559). *จิตวิทยาการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 12 ฉบับปรับปรุงแก้ไข).* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมมนตรี. (2559) *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564*. เข้าถึงได้ จาก [https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php? Ni d=6422](https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?Ni d=6422)

อภิญญา อิงอาจ, ณัฐพร กาญจนภูมิ และพรพรรณ เขยจิตร. (2563). ความกังวลในสถานการณ์
การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.
วารสารบริหารธุรกิจ เทคโนโลยีมหานคร, 7(2), 94-113.